

JURIDISKA FAKULTETEN
vid Lunds universitet

Astrid Ramsay Aigrot

Tvivelaktiga metoder för livsavgörande beslut

En studie av tillämpningen av bevislätnadsregeln *benefit of the doubt* vid användandet av medicinska åldersbedömningar för att fastställa asylsökandes ålder

LAGF03 Rättsvetenskaplig uppsats

Kandidatuppsats på juristprogrammet
15 högskolepoäng

Handledare: Martina Axmin

Termin: VT19

Innehåll

SUMMARY	1
SAMMANFATTNING	3
FÖRKORTNINGAR	5
1 INLEDNING	6
1.1 Bakgrund	6
1.2 Syfte och frågeställningar	7
1.3 Avgränsningar	8
1.4 Metod, material och perspektiv	8
1.5 Forskningsläge	9
1.6 Disposition	10
2 BEVISPRÖVNINGEN	11
2.1 Bevisning i asylmål	11
2.1.1 Officialprincipen	11
2.1.2 Bevisbörda och beviskrav	13
2.1.2.1 Beviskrav	13
2.1.2.2 Bevisbörda	13
2.1.3 Fri bevisprövning och bevisvärdering	14
2.1.4 MIG 2014:1	14
3 BENEFIT OF THE DOUBT	16
3.1 UNHCR:s handbok	16
3.1.1 Tillförlitlighetsbedömning	17
3.1.2 Allmän trovärdighetsbedömning	17
3.2 EU-rättslig kontext	17
3.2.1 Asylprocedurdirektivet	17
4 MEDICINSKA ÅLDERSBEDÖMNINGAR	20
4.1 Bakgrund till införandet av medicinska åldersbedömningar	20
4.2 Konsekvenser av att bedömas som barn i asylprocessen	20
4.3 Metoden för medicinska åldersbedömningar	21
4.4 Relevant kritik av de medicinska åldersbedömningarna och dess tillämpning	23

4.4.1	Brister i metoden	23
4.4.1.1	Bristfällig utredning och redovisning av felmarginaler	23
4.4.1.2	Subjektiva bedömningar av lårbenet	24
4.4.2	Högt bevisvärde trots osäkerhet	24
4.4.3	Tillämpningen av <i>benefit of the doubt</i>	25
5	RÄTTSSÄKERHETSBEGREPPET	28
5.1	Rättssäkerhet och legitimitet	28
5.2	Formell och materiell rättssäkerhet	28
5.2.1	Legalitet	29
5.2.2	Objektivitets- och likhetsprincipen	30
6	ANALYS OCH SLUTSATS	31
6.1	Bevisprövning	31
6.2	Formell rättssäkerhet	32
6.2.1	Legalitet	32
6.2.2	Objektivitet	33
6.2.3	Likhet inför lagen	34
6.3	Materiell rättssäkerhet	34
6.4	Slutsats	35
	KÄLL- OCH LITTERATURFÖRTECKNING	37
	RÄTTSFALLSFÖRTECKNING	42

Summary

In 2015, 162 877 people applied for asylum in Sweden. 35 369 of these asylum seekers were unaccompanied minors. This was a five-fold increase compared to the previous year. When an asylum seeker is an unaccompanied minor he or she should benefit of certain rights, including housing, schooling and potential family unification. It was therefore considered necessary to put in place a medical age assessment method to ensure that the unaccompanied minors were in fact under the age of 18. This task was requested of the National Board of Forensic Medicine (Rättsmedicinalverket). The Board developed a method for age assessment that has been very criticised, especially since the method is not sufficiently reliable and due to its wide margin of error.

An important principle within the field of migration law is the so-called *benefit of the doubt*. Originating from international sources of law, this principle prescribes that in case of lack of evidence the asylum seeker should be granted the *benefit of the doubt*. The Swedish application of the principle with regards to age assessments has sparked both national and international criticism. The purpose of this essay is to examine the application of the *benefit of the doubt* when determining the age of asylum applicants, with particular focus on the use of medical age assessments as evidence.

The essay will begin by examining the way in which the evaluation of proof is carried out within the context of an asylum application in Sweden.

Thereafter, follows a presentation and analysis of the relevant rules regarding the *benefit of the doubt*, consisting of the UNHCR Handbook and the EU Asylum Procedures Directive. Subsequently, the essay will discuss the effect of the ambiguities and margin of error in the currently applied method for medical age assessment, and its impact for the applicant as regards the application of the *benefit of the doubt*. Finally, an analysis will

be made to determine whether the application of the *benefit of the doubt* in the asylum procedure when determining the age of the applicant can be considered adhering to the principles of legal certainty. The analysis will be based on both a formal and an ethical examination of the *benefit of the doubt*.

As concerns the application of the *benefit of the doubt* when relying on medical age assessments as proof and its consistency with rule of law requirements, several flaws were identified. First, the application of the *benefit of the doubt* barely takes into consideration the flaws that have been identified in the methods used for age assessment. Moreover, the evaluation of evidence is to a large extent impacted by subjectivity. These factors thus contribute to an unjustified restrictive use of the *benefit of the doubt*. Furthermore, the limited application of this principle fails to uphold the principle of equality, due to an unproportionate burden of proof on the asylum seeker. It is a fact that a majority of the unaccompanied minors come from countries with unreliable civil registration systems. Consequently, it becomes very difficult for these individuals to provide any written evidence with regard to their age.

The application of the *benefit of the doubt* also fails to meet the criteria for so-called “material legal certainty”. In order for a rule comply with “material legal certainty” the rule has to take ethical factors into consideration. There is no such consideration when applying the *benefit of the doubt*. The insufficient application of the *benefit of the doubt* regarding medical age assessments contributes to an ineffective system of protection for asylum seekers.

Sammanfattning

Under 2015 ansökte 162 877 personer asyl i Sverige. Av dessa asylsökande var 35 369 ensamkommande barn. Detta var en femdubbling jämfört med föregående år. När den som söker asyl är ett barn har denne fler rättigheter och högre krav ställs på mottagandet. Det ansågs därmed viktigt att skapa en metod för att fastställa huruvida dessa asylsökande verkligen var under 18 år. Rättsmedicinalverket fick därmed i uppdrag att utveckla en metod för medicinska åldersbedömningar. Metoden har blivit mycket omdiskuterad med hänsyn till dess osäkerhet och stora felmarginaler.

Inom asylrätten ska bevislätnadsregeln *benefit of the doubt* (tvivelsmålets fördel) tillämpas. Bevislätnadsregeln har sitt ursprung i folkrätten och innebär att eventuella brister i den asylsökandes bevisning ska tolkas till den asylsökandes fördel. Det har riktats både nationell och internationell kritik mot Sveriges bristfälliga tillämpning av bevislätnadsregeln vid bedömningen av unga asylsökandes ålder. Framställningen syftar till att undersöka tillämpningen av *benefit of the doubt* vid bedömningen av den asylsökandes ålder, med särskilt fokus på när beviset medicinska åldersbedömningar används.

Framställningen utgår från en rättsdogmatisk metod och redogör för hur bevisprövningen i asylmål går till. Sedan kommer regleringen kring *benefit of the doubt* att presenteras med utgångspunkt i UNHCR:s handbok samt art 25.5. i asylprocedurdirektivet. Uppsatsen kommer sedan redogöra för hur osäkerheten och felmarginalen vid medicinska åldersbedömningarna borde påverka tillämpningen av *benefit of the doubt*. Slutligen kommer en rättssäkerhetsanalys att göras för att undersöka huruvida tillämpningen av *benefit of the doubt* vid bedömningen av den asylsökandes ålder kan anses rättssäker. Rättssäkerhetsanalysen kommer att utgå från ett formellt och ett materiellt rättssäkerhetsbegrepp.

Ur formellt hänseende, där tyngdpunkten läggs på legalitetsprincipen samt de förvaltningsrättsliga principerna objektivitets och likhetsprincipen, brister den svenska tillämpningen av *benefit of the doubt*. Detta beror främst på att principen tillämpas i för liten utsträckning med hänsyn till den osäkerhet som präglar de medicinska åldersbedömningarna. Utöver detta präglas bevisvärderingen som påverkar huruvida den sökande kan tillmätas *benefit of the doubt* av en hög grad av subjektivitet. Brister utifrån likhetsprincipen aktualiseras även i och med att den asylsökandes bevisbörda blir orimligt betungande, när denne kommer från ett land med bristande folkbokföringssystem. Tillämpningen av *benefit of the doubt* brister med hänsyn till den materiella rättssäkerheten, då det inte görs någon avvägning mellan förutsebarheten och etiska värden. När tillämpningen av *benefit of the doubt* brister i så många avseenden, särskilt ur rättssäkerhetshänseende, bidrar detta till att skapa en asylprocess där den asylsökandes rättigheter inte tillgodoses i praktiken.

Förkortningar

Asylprocedurdirektivet	Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/32/EU av den 26 juni 2013 om gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla internationellt skydd (omarbetning)
EASO	European Asylum Support Office (Europeiska Stödkontoret för Asylfrågor)
EKMR	Lag (1994:1219) om den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna
FL	Förvaltningslag (2017:900)
RF	Regeringsformen (1974:152)
RMV	Rättsmedicinalverket
SMER	Statens medicinsk-etiska råd
UNHCR	Förenta Nationernas Flyktingkommissarie
UNHCR:s handbok	Handbok om förfarandet och kriterierna vid fastställandet av flyktingars rättsliga ställning enligt 1951 års konvention och 1967 års protokoll angående flyktingars rättsliga ställningstagande
UtlL	Utlänningslag (2005:716)

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Under 2015 ansökte 162 877 personer asyl i Sverige, av dessa var 35 369 ensamkommande barn.¹ Ålder kom att bli en central fråga i och med de utökade rättigheter som gäller för barn samt de högre krav som ställs på mottagandet av asylsökande barn. Det ansågs därför vara nödvändigt att skapa en säker metod för att på ett vetenskapligt sätt fastställa de asylsökandes ålder, på grund av avsaknaden av ID-handlingar.² Den metod som utvecklades för åldersbedömningar blev dock snabbt kritiserad för dess stora osäkerhet och bristande vetenskaplighet.³

Benefit of the doubt (tvivelsmålets fördel) är en bevislätnadsregel med folkrättsligt ursprung som framhåller att tvivel kring den asylsökandes berättelse ska tolkas till den sökandes fördel. Detta förutsätter dock att den asylsökande har gjort ett ärligt försök att anskaffa bevisning och bedöms som allmänt trovärdig.⁴ Bevislätnadsregeln ska även tillämpas vid bedömningen av den sökandes ålder.⁵ Den osäkerhet som de medicinska åldersbedömningarna är behäftade med och den svårighet som föreligger för den asylsökande att bevisa sin ålder utan ID-handlingar, understryker behovet av en korrekt tillämpning av *benefit of the doubt*.⁶

¹Migrationsverket, ”Inkomna ansökningar om asyl, 2015”, 2016-01-01, <www.migrationsverket.se/download/18.7c00d8e6143101d166d1aab/1485556214938/Inkomna+ansokningar+om+asyl+2015+-+Applications+for+asylum+received+2015.pdf>, besökt 2019-05-19.

² Regeringsbeslut JU2016/03931/Å, 2016-05-19, s. 1–2.

³ Backman ”Åldersbestämning kritiserar: ’Lågt bevisvärde’”, Svenska Dagbladet, <www.svd.se/kritik-mot-aldersbestamningar-lagt-bevisvarde>, besökt 2019-05-11.

⁴ UNHCR:s handbok art 203–204.

⁵ Prop 2016/17:17 s. 64, MIG 2014:1 s. 4, art 25.5 asylprocedurdirektivet.

⁶ Muiznieks: ”Report by Nils Muiznieks following his visit to Sweden from 2 to 6 October 2017”, 2018-02-16, s. 1.

Under uppsatsens slutskede gjordes en anmälan till Justitiekanslern som särskilt poängterade den bristfälliga tillämpningen av *benefit of the doubt*.⁷ I april meddelade även regeringen att en oberoende utredning ska tillsättas för att se över de medicinska ålderbedömningarna.⁸ Sverige riskerar att bryta mot sina nationella, EU-rättsliga och folkrättsliga förpliktelser vid en bristfällig tillämpning av *benefit of the doubt*. Detta har endast diskuterats i mycket liten utsträckning och jag anser att en så grundläggande princip inom asylrätten måste få större utrymme i debatten.

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med uppsatsen är att undersöka principen *benefit of the doubt* och dess genomslag vid bedömning av den asylsökandes ålder, med fokus på när medicinska åldersbedömningar används som bevisning. Analysen kommer göras utifrån ett rättssäkerhetsperspektiv.

För att uppnå syftet med uppsatsen kommer följande frågeställningar att besvaras:

- Hur fungerar bevisprövningen i asylmål? Hur ska *benefit of the doubt* tillämpas enligt befintliga rättskällor?
- I vilken utsträckning påverkas tillämpningen av *benefit of the doubt* till följd av osäkerheterna i de medicinska åldersbedömningarna?
- Är tillämpningen av *benefit of the doubt* vid medicinska åldersbedömningar rättssäker?

⁷ Efendic: ”Staten JK-anmäls för brister i åldersbedömningarna”, Svenska Dagbladet, 2019-05-06, <www.svd.se/staten-jk-anmals-for-brister-i-aldersbedomningarna>, besökt 2019-05-06.

⁸ Efendic: ”Åldersbedömningar utreds: ’Måste göras rättssäker’”, Svenska Dagbladet, 2019-04-09, <www.svd.se/aldersbedomningar-utreds-maste-goras-rattssakert/om/svd-granskar-aldersbedomningarna> besökt 2019-04-10.

1.3 Avgränsningar

Den här uppsatsen kommer endast att undersöka tillämpningen av principen *benefit of the doubt* vid fastställandet av den asylsökandes identitet med fokus på ålder. *Benefit of the doubt* har främst tagits upp i ett flertal rättsfall när det gäller bedömningen av skyddsskäl, men den här uppsatsen kommer att fokusera på bevislätnadsregeln vid bedömningen av den sökandes identitet.

En stor del litteraturen diskuterar problematiken kring den allmänna trovärdighetsbedömningens roll vid tillämpningen av *benefit of the doubt*. Trovärdighetsbedömningar präglas ofta av en hög grad av subjektivitet vilket är problematiskt ur rättssäkerhetshänseende. Problematiken kring trovärdighetsbedömningarna kommer dock inte vara uppsatsens huvudämne eftersom det har behandlats omfattande i litteraturen samt inte är lika relevant i och med uppsatsens fokus på medicinska åldersbedömningar.

Uppsatsen kommer även främst att fokusera på asylprocedurdirektivet⁹ och inte på skyddsgrundsdirektivet.¹⁰ Detta beror på att asylprocedurdirektivet innehåller en bestämmelse som särskilt fokuserar på tillämpningen av *benefit of the doubt* vid medicinska åldersbedömningar. För att uppnå syftet med uppsatsen är det därmed mer relevant att noggrant undersöka sistnämnda direktiv.

1.4 Metod, material och perspektiv

Uppsatsen utgår från den rättsdogmatiska metoden. Detta innebär att utgångspunkten har varit att undersöka rättskällorna enligt rättskälleläran för

⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/32/EU av den 26 juni 2013 om gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla internationellt skydd (omarbetning).

¹⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/95/EU av den 13 december 2011 om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet.

att fastställa gällande rätt.¹¹ Fokus har legat på förarbeten, praxis och doktrin i och med att uppsatsens huvudämne inte är lagstiftat. Till följd av att uppsatsens huvudämne, *benefit of the doubt* ursprungligen grundas på folkrättsliga källor har även detaljerade studier av dessa rättskällor utförts, med huvudsakligt fokus på UNHCR:s handbok. Praxis har även undersökts med fokus på det ledande fallet MIG 2014:1 samt underrättspraxis.

Utöver detta har även källor utanför rättskälleläran studerats. Dessa har utgjorts av interna styrdokument från Migrationsverket, EASO, Socialstyrelsen, Rättsmedicinalverket m.fl. Källorna har varit av stor vikt för att kunna undersöka de riktlinjer som styr tillämpningen av *benefit of the doubt*. Undersökningen av sådana styrdokument var särskilt viktig för att kunna ta ställning till det rättssäkerhetsperspektiv som präglar uppsatsen.

Rättssäkerhetsanalysen kommer att utgå från Peczenics rättssäkerhetsbegrepp som inkluderar formell och materiell rättssäkerhet.¹² Den formella rättssäkerheten kommer undersökas med utgångspunkt i legalitetsprincipen, och de förvaltningsrättsliga principerna, objektivitetsprincipen samt likabehandlingsprincipen.¹³

1.5 Forskningsläge

Principen *benefit of the doubt* och medicinska åldersbedömningar har fått litet utrymme i forskningen. Christian Diesen, professor i processrätt, har undersökt bevisningen i asylmål och särskilt undersökt principen *benefit of the doubt*, men då med hänsyn till principens tillämplighet vid bedömningen av skyddsskäl. De medicinska åldersbedömningarna har främst undersökts och kritiserats av Gregor Noll, professor vid Juridiska Fakulteten i Lund. Även Rebecca Thornburn Stern, docent i folkrätt och Hanna Wikström docent i socialt arbete, har skrivit om tillämpningen av *benefit of the doubt*.

¹¹ Lehrberg (2001) s. 38.

¹² Peczenik (1995) s. 89–95.

¹³ Von Essen (2018) s. 91–94.

Deras fokus har dock främst varit problematiken kring orättssäkra trovärdighetsbedömningar, vilket ligger utanför uppsatsens huvudområde.

1.6 Disposition

Uppsatsen börjar med att redogöra för bevisprövningen i asylmål för att sedan undersöka regleringen av *benefit of the doubt*. Därefter kommer det redogöras för hur de medicinska åldersbedömningarna går till med fokus på den osäkerhet som präglar metoden samt hur detta påverkar tillämpningen av *benefit of the doubt*. Sedan kommer en genomgång av rättssäkerhetsbegreppet som tillämpas i uppsatsen. Avslutningsvis kommer det att redogöras för en rättssäkerhetsanalys utifrån de uppställda parametrarna.

2 Bevisprövningen

2.1 Bevisning i asylmål

Vid en asylansökan måste den asylsökande göra det sannolikt att denne är i behov av skydd. Huvudregeln är att den asylsökande även ska styrka sin identitet. Med identitet åsyftas namn, födelsedatum och i normalfallet medborgarskap.¹⁴ Det föreligger dock ofta bevissvårigheter för den asylsökande, särskilt gällande identiteten för asylsökande från länder med bristande folkbokföringssystem, såsom Afghanistan och Somalia.¹⁵ Det är sådana bevissvårigheter som bevislätnadsregeln *benefit of the doubt* tar sikte på. Bevisningen i asylärenden skiljer sig från andra rättsområden, vilket föranleder en särskild genomgång av hur bevisningen i asylärenden fungerar.

2.1.1 Officialprincipen

Officialprincipen är en grundläggande princip inom förvaltningsrätten, som migrationsärenden omfattas av.¹⁶ Principen fastslås i 8 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) och 23 § förvaltningslagen (2017:900) och innebär att den beslutande myndigheten i varje ärende har en skyldighet att tillgodose att saken är tillräckligt utredd. Detta innebär i praktiken att myndigheten ska se till det enskilda fallet och utifrån dess beskaffenhet avgöra vilka utredningsåtgärder som krävs för att uppfylla officialprincipens krav.¹⁷ Ett utvidgat utredningsansvar föreligger dock vid asylansökningar, mot bakgrund av det särskilt starka skyddsintresse som föreligger vid asylansökningar.¹⁸ Utredningsansvaret kommer även till uttryck i UNHCR:s handbok som anger att utredaren ska utnyttja alla till buds stående medel för att få fram nödvändig bevisning till stöd för den sökande.¹⁹

¹⁴ MIG 2011:11.

¹⁵ Noll (2016) s. 238.

¹⁶ Von Essen (2018) s. 104.

¹⁷ Prop 2016/17:180 s. 148–149.

¹⁸ Prop 2004/05:170 s. 155.

¹⁹ UNHCR:s handbok art 196.

Utredningsansvaret innebär dock inte att den beslutsfattande myndigheten måste genomföra all utredning, utan myndigheten kan även anvisa parterna om vilken utredning som skulle behövas.²⁰

Den huvudsakliga utredningen ska genomföras i första instans men det är viktigt att notera att officialprincipen inte enbart riktar sig till den beslutande förvaltningsmyndigheten utan även förvaltningsdomstolen. Detta innebär att Migrationsdomstolen också kan behöva inhämta ytterligare information för att kunna anses ha fullföljt sina skyldigheter enligt officialprincipen.²¹

När det gäller fastställandet av ålder innebär officialprincipen ingen skyldighet för myndigheten att erbjuda en läkarundersökning utan officialprincipen anses uppnådd när myndigheten har informerat om möjligheten att utföra läkarundersökningen för att göra sin ålder sannolik.²² Diesen har framhållit att det finns en tendens från myndigheterna att skjuta över mer och mer av utredningsansvaret på den sökande. Han understryker dock att enligt officialprincipen har myndigheterna ett mycket starkt utredningsansvar som de inte kan lägga över på den enskilde.²³ Diesen har även lyft att *benefit of the doubt* bör ses som en utredningslätnadsregel. Han menar att brister i utredning ska tolkas som brist på motbevis, och att oklarheter inte ska läggas den sökande till last.²⁴ Detta synsätt har dock inte fått någon bäring vid tillämpningen av *benefit of the doubt* utan den betraktas som en bevislätnadsregel som ska tillämpas vid bevisvärderingen och inte vid utredningen.²⁵

²⁰ MIG 2006:1.

²¹ Andersson m.fl. (2018) s. 219–220.

²² MIG 2014:1 s. 6.

²³ Diesen m.fl. (2012) s. 275.

²⁴ Diesen m.fl. (2012) s. 209.

²⁵ Feijen och Frennmark (2011) s. 188–189.

2.1.2 Bevisbörda och beviskrav

2.1.2.1 Beviskrav

Skyddsbehovet och identiteten ska göras sannolik. Detta innebär att beviskravet är lägre än i andra måltyper som tvistemål och brottmål där beviskraven är ”klar och övertygande bevisningen” respektive ”ställt utom rimligt tvivel”.²⁶ Om samma höga kriterium som för exempelvis personer som har begått brott skulle tillämpas för flyktingar skulle en stor majoritet av asylsökande inte bli erkända.²⁷

2.1.2.2 Bevisbörda

I asylmål anses bevisbördan vara placerad på den som gör anspråk på den legala rättigheten; uppehållstillstånd. Det är den asylsökande som ska visa att denne är i behov av skydd och göra sin identitet sannolik.²⁸ Det finns dock inget uttryckligt krav på att identiteten måste klarläggas för att uppehållstillstånd ska beviljas.²⁹

Den som är under 18 år är i utlänningslagens mening ett barn.³⁰ Den asylsökande ska antingen ange ett specifikt födelsedatum eller göra sin underårighet sannolik. Detta utgör två olika bevisteman.³¹ Det har framhållits att den asylsökande i första hand ska göra sin ålder sannolik med skriftlig bevisning. Muntliga uppgifter kan tjäna som komplement till den skriftliga bevisningen. Den sökande kan normalt sett inte göra sin ålder sannolik endast genom muntliga uppgifter. Om den asylsökande inte kan uppfylla sin bevisbörda med hjälp av skriftliga eller muntliga uppgifter kan denne erbjudas att genomföra en medicinsk åldersbedömning för att uppfylla bevisbördan.³²

²⁶ Diesen (2012) s. 223.

²⁷ UNHCR:s handbok art 205 och art 197.

²⁸ UNHCR:s handbok art 196, MIG 2011:11.

²⁹ Prop 1997/98:178 s. 10, SR 20/2018 s. 9.

³⁰ 1 kap 2 § Utlänningslagen (2005:716).

³¹ SR 20/2018 s. 3.

³² MIG 2014:1.

Europadomstolen har fastställt att *benefit of the doubt* är ett möjligt instrument för att reglera bevisbördan. Detta beror på att bevisbördan inte får bli så betungande att refouleringsförbudet i art 3 EKMR kränks.³³ Refouleringsförbudet innebär att en asylsökande aldrig får skickas tillbaka till ett land där denne riskerar att utsättas för tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling. Det är därför viktigt att ta hänsyn till de svårigheter som föreligger för att säkerställa att rättigheterna enligt art 3 EKMR blir effektiva och inte arbiträra.³⁴

2.1.3 Fri bevisprövning och bevisvärdering

Inom asylrätten gäller principen om fri bevisprövning och principen om fri bevisvärdering. Principen om fri bevisprövning innebär att det inte finns några begränsningar gällande vilken bevisning som får läggas till grund för beslutet.³⁵

I principen om fri bevisprövning ingår även principen om fri bevisvärdering. Principen om fri bevisvärdering innebär att varje enskilt bevis måste värderas. Det är även viktigt att bevisvärderingen tydligt framgår av beslutens motivering.³⁶ Vid fastställande av ålder har Migrationsverket gjort det tydligt att bevisvärderingen ska gå till genom att först fastställa bevisvärdet för varje enskilt bevis för att sedan se vad de olika bevisen har för värde i förhållande till varandra.³⁷ Om det efter denna bevisvärdering finns tvivel rörande den asylsökandes ålder ska *benefit of the doubt* tillämpas.³⁸

2.1.4 MIG 2014:1

MIG 2014:1 är det enda vägledande fallet kring hur beslutsfattarna ska bedöma medicinska åldersbedömningar. Migrationsöverdomstolen slår fast

³³ J.K and others v. Sweden, no 59166/12 [GC] punkt 96–97.

³⁴ J.K and others v. Sweden, no 59166/12 [GC] punkt 96.

³⁵ 35 kap 1 § Rättegångsbalken (1942:740).

³⁶ Von Essen (2018) s. 100.

³⁷ SR 20/2018 s. 10, Prop 2016/17:121 s. 22.

³⁸ Art 25.5 asylprocedurdirektivet.

att en asylsökande inte kan göra sin minderårighet sannolik endast genom muntliga uppgifter och understryker särskilt att en bedömning av den asylsökandes utseende inte får ligga till grund bedömningen. För att uppfylla sin bevisbörda kan den asylsökande därför bli erbjuden att utföra en medicinsk åldersbedömning.³⁹ Migrationsöverdomstolen framhåller dock att den medicinska åldersbedömningen endast utgör ett av flera bevismedel som den enskilde kan använda sig av. En sammantagen bedömning ska göras av hela utredningsmaterialet.⁴⁰

I fallet utgörs den medicinska åldersbedömningen av tandröntgen utförd av en rättsodontolog på RMV. Detta är det bevis som tillmäts störst betydelse. ID-handling i form av tazkira,⁴¹ muntlig utsaga, handlingar från skolan samt socialtjänstens uppgifter bortses ifrån. Domen uttrycker det rådande synsättet där den medicinska åldersbedömningen är det enda beviset som tillmäts något betydande värde.⁴²

³⁹ MIG 2014:1 s. 6.

⁴⁰ MIG 2014:1 s. 6.

⁴¹ Afghansk ID-handling.

⁴² MIG 2014:1, Gregor Noll, ”Svåra problem med åldersbedömningar”, Infotorg, 2014-05-19, <www.infotorgjuridik.se/premium/mittijuridiken/praktikerartiklar/article204542.ece>, besökt 2019-04-12.

3 Benefit of the doubt

3.1 UNHCR:s handbok

Enligt UNHCR:s handbok ska *benefit of the doubt* tillämpas när det fortfarande kvarstår brister i bevisningen efter att den asylsökande har gjort ett ärligt försök att styrka sin berättelse.⁴³ För att bevislätnadsregeln ska vara tillämplig måste all tillgänglig bevisning ha inhämtats och kontrollerats. Uppgifterna som den asylsökande har angett ska vara sammanhängande samt inte strida mot allmänt kända fakta. Utredaren ska även vara övertygad om den sökandes allmänna trovärdighet.⁴⁴ Ur UNHCR:s handbok kan de två huvudrekvisiten för tillämpningen av *benefit of the doubt* utläsas. Dessa är att den sökande har gjort ett ärligt försök att inhämta all tillgänglig bevisning som inte strider mot allmänt kända fakta och att utredaren är förvissad om den sökandes allmänna trovärdighet.⁴⁵ Det är viktigt att tydliggöra att *benefit of the doubt* endast ska tillämpas efter att samtliga bevis har bevisvärderats.

Det anses finnas betydande oklarheter kring bevislätnadsregelns tillämpning. En kvalitetsrapport utförd av Migrationsverket har fastslagit att beslutsfattare omotiverat endast tillämpar principen i undantagsfall samt i vissa fall omedvetet tillämpat den. Det uttrycks även ett behov för utbildning kring tillämpningen av *benefit of the doubt*.⁴⁶ Utöver detta har doktrinen särskilt kritiserat rättstillämparen för att blanda ihop de två rekvisiten som uppställs i UNHCR:s handbok.⁴⁷

⁴³ UNHCR:s handbok art 203, Prop 2016/17:121 s. 22.

⁴⁴ UNHCR:s handbok art 204.

⁴⁵ UNHCR:s handbok art 203–204.

⁴⁶ Feijen och Frennmark (2011) s. 190.

⁴⁷ Diesen (2012) s. 276, Thorburn Stern och Wikström (2016) s. 187.

3.1.1 Tillförlitlighetsbedömning

Bedömningen kring ett ärligt försök att styrka sin berättelse är att likställa med en bedömning av tillförlitligheten. Detta innebär att ställning måste tas till huruvida utsagan har stöd av andra fakta. Sådana fakta kan vara landinformation, skriftliga bevis m.m. Ju mer stöd en utsaga har av kontrollerbara uppgifter desto mer tillförlitlig är den. Utöver detta kan även detaljrikedom, hur individualiserad berättelsen är samt dess koherens spela in. Avsaknaden av möjligheter att kontrollera tillförlitligheten i asylärenden bör understrykas, vilket leder till att trovärdigheten får en större roll än i andra fall där fakta lättare kan kontrolleras.⁴⁸

3.1.2 Allmän trovärdighetsbedömning

Benefit of the doubt har, som redogjorts för ovan, en stark sammankoppling till att den sökandes allmänna trovärdighet måste vara fastställd. Diesen menar att det är problematiskt att en central bevislätnadsregel upphängs på en subjektiv bevisvärderingsnorm som trovärdighetsbedömning.⁴⁹ Även Thorburn Stern och Wikström tar upp svårigheterna kring att göra objektiva och sakliga trovärdighetsbedömningar.⁵⁰ Den högra grad av subjektivitet som präglar trovärdighetsbedömningar är ett genomgående problem inom asylrätten, särskilt vid tillämpningen av *benefit of the doubt*.⁵¹ Den här framställningen saknar utrymme för att gå in på området i mer detalj.

3.2 EU-rättslig kontext

3.2.1 Asylprocedurdirektivet

Art 25.5 i asylprocedurdirektivet stadgar att *benefit of the doubt* även ska tillämpas vid åldersbedömningar av barn. Bestämmelsen anger att stater kan använda sig av läkarundersökningar i samband med asylprövningen om det föreligger osäkerhet kring den sökandes ålder. EASO understryker dock att

⁴⁸ Diesen (2012) s. 245.

⁴⁹ Diesen (2012) s. 278

⁵⁰ Thorburn Stern och Wikström (2016) s. 208.

⁵¹ Thorburn Stern och Wikström (2016) s. 206.

medicinska åldersbedömningar inte ska användas rutinmässigt.⁵² Om det efter läkarundersökningen kvarstår tvivel rörande den ensamkommandes ålder ska medlemsstaten utgå ifrån att den sökande är minderårig.⁵³ En viss felmarginal accepteras men EASO fastställer att det är mycket viktigt att felmarginalen och dess inverkan på ålderbedömningens resultat tydligt redovisas. Den asylsökande ska inte bli lidande av åldersbedömningens felmarginal, utan genom tillämpningen av *benefit of the doubt* ska osäkra beslut tolkas till den asylsökandes fördel.⁵⁴ EASO understryker att *benefit of the doubt* är att se som en viktig processuell garanti för den asylsökande vid genomförandet av medicinska åldersbedömningar.⁵⁵

Det bör dock ifrågasättas huruvida den implementering som EASO förespråkar verkligen kan anses leda till att *benefit of the doubt* utgör en så pass viktig processuell garanti för den asylsökande som förespråkas. EASO framför nämligen att *benefit of the doubt* ska tillämpas systematiskt under åldersbedömningen och att bevislätnadsregeln ska tillämpas genom att välja den lägsta möjliga åldern för den asylsökande.⁵⁶ Sverige har dock tolkat tillämpningen av *benefit of the doubt* som en bevislätnadsregel som ska tillämpas när all bevisning har presenterats. Resultatet av den medicinska åldersbedömningen ska såldes värderas tillsammans med all övrig bevisning innan tillämpningen av *benefit of the doubt* sker.⁵⁷

Migrationsverket har i flera fall endast hänvisat till att RMV utgår från *benefit of the doubt* vid framställningen av det medicinska utlåtandet. De har sedan inte tagit ställning till huruvida denna bevislätnadsregel ska tillämpas vid den slutliga bevisvärderingen.⁵⁸ Detta understryker de oklarheter som föreligger kring tillämpningen av *benefit of the doubt*. Migrationsverkets tillämpning är snarare i linje med EASO:s riktlinjer än lagstiftarens tolkning

⁵² EASO: "Practical guide on age assessment", 2018, s. 11.

⁵³ Art 25.5 asylprocedurdirektivet, Prop 2016/17:17 s. 64.

⁵⁴ EASO: "Practical guide on age assessment", 2018, s. 24.

⁵⁵ EASO: "Practical guide on age assessment", 2018, s. 22.

⁵⁶ EASO: "Practical guide on age assessment", 2018, s. 25, Nyström (2018).

⁵⁷ MIG 2014:1, Prop 2016/17:17 s. 64, RS 20:2018.

⁵⁸ Nyström (2018), se till exempel UM 6732-17, UM 11536-17.

av art 25.5 asylprocedurdirektivet. Den svenska lagstiftaren har framhållit att *benefit of the doubt* ska tillämpas vid den slutliga bevisvärderingen.⁵⁹ Den otydlighet och inkonsekvens som råder kring principens tillämplighet banar väg för brister i rättssäkerheten, som kommer att diskuteras vidare i avsnitt 6.

Det bör även tilläggas att lagstiftaren vid införlivandet av asylprocedurdirektivet diskuterade huruvida *benefit of the doubt* borde införas i lag mot bakgrund av art 25.5 asylprocedurdirektivet. Flera remissinstanser påtalade ett behov av att förtydliga vilken roll medicinska åldersbedömningar skulle ha i utredningen. Regeringen menade dock att någon reglering av detta i lag inte är möjlig mot bakgrund av principen om fri bevisprövning och fri bevisvärdering.⁶⁰ Det blir här särskilt tydligt att *benefit of the doubt* har ett folkrättsligt och EU-rättsligt ursprung som leder till svårigheter i rättstillämpningen. I flera rättsfall har även frågan kring om art 25.5 asylprocedurdirektivet kan anses ha direkt effekt lyfts.⁶¹ Det saknas dock utrymme att fördjupa sig i denna fråga i den här framställningen.

⁵⁹ Prop 2016/17:121 s. 22.

⁶⁰ Prop 2016/17:17 s. 65.

⁶¹ UM 13180-1.

4 Medicinska åldersbedömningar

4.1 Bakgrund till införandet av medicinska åldersbedömningar

I maj 2016 gav regeringen Rättsmedicinalverket (RMV) i uppdrag att med stor skyndsamhet påbörja genomförandet av medicinska åldersbedömningar. Vid genomförandet av åldersbedömningarna skulle särskilt beaktas det ”krav på vetenskaplighet, beprövad erfarenhet, rättssäkerhet, etik och de särskilda rättigheter som barn har under internationella konventionsåtaganden”.⁶² Regeringen motiverade införandet av åldersbedömningarna bland annat med att det fanns särskilda resurser som endast barn har rätt till, som vuxna inte skulle få åtnjuta.⁶³

4.2 Konsekvenser av att bedömas som barn i asylprocessen

Om den asylsökande är ett barn ska hänsyn tas till barnets bästa i enlighet med 1 kap 10 § utlänningslagen. Möjligheten till familjeåterförening blir vidare generösare om den asylsökande bedöms vara barn.⁶⁴ Barn får även mer stöd av kommunen vid mottagandet. Kommunen blir ansvarig för barnet och dess boende. God man ska tillförordnas och barnet har rätt till hälso och sjukvård.⁶⁵ Att bedömas som barn får även betydelse i asylansökningsprocessen. Det krävs inte samma detaljrikedom i asylberättelsen när det gäller barn jämfört med vuxna.⁶⁶

⁶² Regeringsbeslut JU2016/03931/Å, 2016-05-19, s. 1.

⁶³ Regeringsbeslut JU2016/03931/Å, 2016-05-19, s. 2.

⁶⁴ 5 kap 3 § 1 st 4 p utlänningslagen (2005:716), 6–7 §§ Lag om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige (2016:752).

⁶⁵ Prop 2016/17:121 s. 6.

⁶⁶ Prop 2016/17:121 s. 12, SR 20/2018 s. 8.

Att som asylsökande bedömas som underårig kan även spela roll för hur principen *benefit of the doubt* ska tillämpas. UNHCR:s handbok fastslår att det vid skyddsskålsbedömningar för barn kan krävas en liberal tillämpning av tvivelsmålets fördel.⁶⁷ Det finns dock svårigheter med att definiera vad en mer ”liberal tillämpning” av tvivelsmålets fördel faktiskt innebär i praktiken, då det inte finns några tydliga riktlinjer kring detta. Poboy menar att kravet på detaljriktighet i det sökande barnets asylberättelse ska anpassas efter dess ålder och mognad.⁶⁸ Uttryck för att en liberal tillämpning av *benefit of the doubt* när det gäller barn verkar dock inte ha fått fäste i svenska förarbeten eller praxis.⁶⁹

4.3 Metoden för medicinska åldersbedömningar

Migrationsverket ska om det finns skäl att ifrågasätta en ensamkommande asylsökandes underårighet så snabbt det är möjligt göra en åldersbedömning och fatta ett tillfälligt beslut om sökandes ålder.⁷⁰ Detta tillfälliga beslut om en sökandes ålder gäller omedelbart.⁷¹ Innan Migrationsverket fattar beslut om den sökandes ålder ska denne få tillfälle att genomgå en medicinsk åldersbedömning.⁷² Det är Rättsmedicinalverket som på begäran av Migrationsverket ska utföra medicinska åldersbedömningar.⁷³ För att åldersbedömningen ska genomföras krävs ett skriftligt samtycke från den asylsökande. Eftersom personen oftast är registrerad som underårig och inte har någon vårdnadshavare kommer en ställföreträdare, oftast en god man att få samtycka till åldersbedömningen.⁷⁴

⁶⁷ UNHCR:s handbok art 219.

⁶⁸ Poboy (2017) s. 96.

⁶⁹ Se till exempel MIG 2014:1 s. 11.

⁷⁰ 13 kap 17 § UtL.

⁷¹ 13 kap 17 § 3 st UtL.

⁷² 13 kap 18 § 1 st UtL.

⁷³ 4 kap 21 d § utlänningsförordningen (2006:97).

⁷⁴ Rättsmedicinalverket: ”Återrapportering avseende regeringsuppdrag till Rättsmedicinalverket att genomföra medicinska åldersbedömningar”, 2016-11-15 s.

Den metod för medicinska åldersbedömningar som RMV tagit fram består av två undersökningar. Den ena undersökningen består av en röntgenundersökning av visdomständernas mognadsgrad och den andra undersökningen är en magnetkameraundersökning av mognadsgraden av lårbenets nedre del. En bedömning av resultatet av undersökningarna görs av två oberoende tandläkare respektive röntgenläkare som bedömer om visdomstand respektive lårben har uppnått slutstadium. Om en av kroppsdelarna inte går att bedöma, eller inte anses ha uppnått slutstadium kommer endast en kroppsdel utgöra underlag för åldersbedömningen. Detta menar RMV inte har någon påverkan på utfallet i åldersbedömningen utan åldersbedömningen kommer då endast baseras på en kroppsdel. Denna metod har ifrågasatts och kommer att diskuteras vidare i avsnitt 4.4.1.⁷⁵

En sammantagen bedömning av resultaten från undersökningarna görs sedan och införs i en standardiserad matris som är framtagen av RMV. Den slutliga medicinska åldersbedömningen utges i form av en sannolikhetsbedömning för huruvida den asylsökande är över eller under 18 år. Sannolikhetsskalan som används är den som RMV regelmässigt tillämpar för andra rättsintyg. Sannolikhetsskalan har fem steg där ”visar” och ”talar starkt för” som anger högre grad av sannolikhet. Dessa är inte tillämpliga för åldersbedömningar på grund av att åldersbedömningarna inte uppnår den säkerhetsnivån. På åldersbedömningarna tillämpas istället sannolikhetsgraden ”talar för att den undersökta är 18 år eller äldre”. Den andra som används är ”talar möjligen för att den undersökta är under 18 år”.⁷⁶

⁷⁵ Rättsmedicinalverket: ”Återrapportering avseende regeringsuppdrag till Rättsmedicinalverket att genomföra medicinska åldersbedömningar”, 2016-11-15, s. 7–9.

⁷⁶ Rättsmedicinalverket: ”Metoder för medicinska åldersbedömningar”, <www.rmv.se/verksamheter/medicinska-aldersbedomningar/metoder/>, besökt 2019-04-17.

4.4 Relevant kritik av de medicinska åldersbedömningarna och dess tillämpning

4.4.1 Brister i metoden

4.4.1.1 Bristfällig utredning och redovisning av felmarginaler

En viktig kritik av de medicinska åldersbedömningarna som spelar stor roll för hur *benefit of the doubt* ska tillämpas är osäkerheten kring hur stora felmarginaler är vid användandet av magnetkameraröntgen för bedömningen av knäledens mognadsgrad.⁷⁷ Delar av kritiken har framkommit efter att socialstyrelsens rapport *Metoder för radiologisk bedömning av ålder* (2016) ansågs ha angett en felaktig felmarginal. Detta påpekades och rapporten från 2016 anses numera vara inaktuell. Det var vidare rapporten från 2016 som låg till grund för RMV:s val av metod för de medicinska åldersbedömningarna.⁷⁸ I rapporten från 2016 ansågs knämognaden ske vid 24 års ålder. I socialstyrelsens rapport från 2018 anges istället att knäleden mognar tidigare mellan åldern 17,5 - 19 år. Rättsmedicinalverket anförde att detta inte innebar någon skillnad i deras bedömningar i och med att de såg till bedömningarna i förhållande till 18-års-gränsen. SMER påpekar att detta är ett bristfälligt svar i och med att en tidigare mognad av knäleden leder till en större osäkerhet och felmarginal. De anger att det är viktigt att RMV tydligt redovisar sina felmarginaler.⁷⁹ Vikten av att tydligt redovisa felmarginaler fastslås även i EASO:s riktlinjer för medicinska åldersbedömningar.⁸⁰

Det har även redovisats att det rör sig om betydligt större felmarginaler när endast en kroppsdel har nått full mognad, 19% av pojkarna med moget knä

⁷⁷ SMER: ”Oklarheter kring medicinska åldersbedömningar asylprocessen”, 2018-12-20. s. 8.

⁷⁸ Rättsmedicinalverket: ”Metodbeskrivning för Rättsmedicinalverkets medicinska åldersbedömningar 18 års gränsen”, 2017-03-30, s. 1.

⁷⁹ SMER: ”Oklarheter kring medicinska åldersbedömningar asylprocessen”, 2018-12-20. s. 8.

⁸⁰ EASO: ”Practical guide on age assessment”, 2018, s. 35.

och omogna tänder är barn och 24 % av de med omoget knä men med mogna tänder är barn.⁸¹ RMV anser dock inte att det faktum att endast en kroppsdel har uppnått mognadsgrad påverkar den medicinska åldersbedömningens resultat.⁸² SMER framhåller dock att det är anmärkningsvärt att felbedömningen inte redovisas i sådana fall och framför att det är rättsosäkert att felmarginalen inte redovisas tydligt för de beslutsfattande myndigheter och domstolar.⁸³

4.4.1.2 Subjektiva bedömningar av lårbenet

En ytterligare faktor som påverkar de medicinska åldersbedömningarnas säkerhet är den grad av subjektivitet som präglar knäröntgen. Detta har särskilt påpekats när den asylsökande har åberopat andrahandsutlåtanden från rättsodontologen Håkan Mörnstad's företag Forodont. En undersökning utförd av Mörnstad visade att i 17 av 20 fall var den asylsökandes knä inte fullvuxet, vilket stod i strid med den bedömning som den av RMV upphandlade läkaren gjort. Mörnstad hävdade att det föreligger ett "systemfel" med metoden för knäröntgen.⁸⁴ Detta understryker den osäkerhet som präglar de medicinska åldersbedömningarna.

4.4.2 Högt bevisvärde trots osäkerhet

De medicinska åldersbedömningarna ges ett genomgående högt bevisvärde trots de osäkerhet som har redovisats för ovan. Detta kan delvis härledas från ett av få prejudicerande fall, MIG 2014:1 där den medicinska åldersbedömningen ges ett högt bevisvärde.⁸⁵

⁸¹ Mostad och Tamsen (2018) s. 12.

⁸² Rättsmedicinalverket: "Förtydligande om medicinska åldersbedömningar", 2018-01-12, <www.rmv.se/aktuellt/fortydligande-om-medicinska-aldersbedomningar-2/>, besökt 2019-05-01.

⁸³ SMER: "Oklarheter kring medicinska åldersbedömningar asylprocessen", 2018-12-20, s. 9.

⁸⁴ Efendic: "Larm efter extrakoll: 17 av 20 åldersbedömningar är 'fel'", Svenska Dagbladet, 2017-11-30, <www.svd.se/larm-efter-extrakoll-17-av-20-aldersbedomningar-ar-fel>, besökt 2019-04-27.

⁸⁵ MIG 2014:1, se avsnitt 2.1.4.

Det höga bevisvärde som tillmäts åldersbedömningarna grundar sig även i att rättsintyg överlag har getts högt bevisvärde. På grund av rättsmedicinalverkets ställning ges dessa intyg ett genomgående högt bevisvärde.⁸⁶ Wahlberg framhåller att det faktum att naturvetenskapliga bevis ges ett högt bevisvärde är ett vanligt problem inom juridiken. Det har framkommit att beslutsfattare och domstolar utan vidare accepterar de naturvetenskapliga slutsatserna i naturvetenskaplig bevisning.⁸⁷ Gällande de medicinska åldersbedömningarna blir detta särskilt problematiskt när den utfärdande myndigheten inte korrekt redovisar felmarginalerna och om den beslutsfattande myndigheten därpå inte tar ställning till dessa tvivelaktiga bevis.⁸⁸

4.4.3 Tillämpningen av *benefit of the doubt*

Mot bakgrund av det ovan anförda som tydligt visar på den osäkerhet som genomsyrar dagens medicinska åldersbedömningar är principen *benefit of the doubt* av särskild vikt. Som tidigare nämnts ska den asylsökande om det kvarstår tvivel efter den medicinska åldersbedömningen bedömas som barn.⁸⁹ Det blir mycket svårt för den beslutsfattande myndigheten att ta hänsyn till huruvida tvivel föreligger när de felmarginaler och osäkerheter kring metoden inte tydligt framförs.⁹⁰

Bevislätnadsregeln *benefit of the doubt* utgör utgångspunkten för åldersbedömningarna anger regeringen och RMV.⁹¹ Detta innebär att RMV ska välja det mest fördelaktiga resultatet för den sökande. Den här tillämpningen stämmer väl överens med EASO:s riktlinjer. Det bör dock ifrågasättas huruvida det faktum att en läkare väljer det mer förmånligare

⁸⁶ Nyström (2018).

⁸⁷ Wahlberg (2010) s. 899.

⁸⁸ Se avsnitt 4.4.1.

⁸⁹ Se avsnitt 3.2.1.

⁹⁰ SMER: ”Oklarheter kring medicinska åldersbedömningar asylprocessen”, 2018-12-20, s. 10.

⁹¹ Prop 2016/17:121 s. 10, Rättsmedicinalverket: ”Återrapportering avseende regeringsuppdrag till Rättsmedicinalverket att genomföra medicinska åldersbedömningar”, 2016-11-15 s. 16.

resultatet för den asylsökande verkligen är att se som en tillämpning av *benefit of the doubt*. Detta är en bevislätnadsregel som ska tillämpas när samtlig bevisning inhämtats och värderats.⁹² Utifrån detta får det anses föreligga otydligheter kring vad det faktiskt innebär att RMV utgår från principen *benefit of the doubt* vid de medicinska åldersbedömningarna. Det finns en viss problematik kring att rättsläkare utgår ifrån en bevislätnadsregel vid sammanställningen av ett visst bevismedel.

Vidare, framhåller Noll att det är vetenskapligt problematiskt att de tillgängliga medicinska åldersbedömningarna som används bygger på referensdata på individer som i regel har haft en hög levnadsstandard och tillgång till sjukvård.⁹³ Den befintliga referensdatan bortser från faktorer som har visat sig påverka hur kroppen åldras; såsom socioekonomiska faktorer samt förekomsten av posttraumatiskt stressyndrom (PTSD).⁹⁴ Noll menar att en majoritet av de ensamkommande asylsökande som utsätts för medicinska åldersbedömningar kommer från Afghanistan och Somalia. År 2015 utgjorde antalet ensamkommande asylsökande från dessa länder cirka 72 % av det totala antalet ensamkommande asylsökande.⁹⁵ Båda dessa länder saknar ett fungerande folkbokföringssystem. Läkare behöver ett korrekt folkbokföringssystem för att kunna skapa vetenskapliga referensgrupper. Mot bakgrund av detta menar Noll att vid användandet av radiologisk åldersbedömning rörande en asylsökandes ålder som kommer från Afghanistan eller Somalia, kommer det alltid finnas tvivel på det sätt som aktualiserar art 25.5 asylprocedurdirektivet.⁹⁶ Noll menar således att denna brist på lämplig referensdata gör den radiologiska åldersbedömningen så pass osäker för asylsökande från ovan nämnda länder att den inte kan

⁹² RS 20/2018, s. 21.

⁹³ Noll (2016) s. 239.

⁹⁴ Noll (2016) s. 239–243.

⁹⁵ Migrationsverket, ”Inkomna ansökningar om asyl, 2015”, 2016-01-01, <www.migrationsverket.se/download/18.7c00d8e6143101d166d1aab/1485556214938/Inkomna+ansokningar+om+asyl+2015+-+Applications+for+asylum+received+2015.pdf>, besökt 2019-05-20.

⁹⁶ Noll (2016) s. 249.

anses vara förenlig men principen *benefit of the doubt*.⁹⁷ Detta kommer att diskuteras vidare i analysen.⁹⁸

Utöver detta måste framhållas att flera larm har kommit om att Sverige inte tillämpar principen *benefit of the doubt*. Den restriktiva tillämpningen av *benefit of the doubt* har särskilt uppmärksammats av bland annat Europarådets dåvarande Människorättskommissionär.⁹⁹ Därutöver har vikten av att tillämpa *benefit of the doubt* vid de medicinska åldersbedömningarna särskilt understrukits av myndigheter såsom Barnombudsmannen, praktiserande jurister samt civilsamhällesorganisationer.¹⁰⁰

⁹⁷ Noll (2016) s. 249–250.

⁹⁸ Se avsnitt 6.2.3.

⁹⁹ Muiznieks: ”Report by Nils Muiznieks following his visit to Sweden from 2 to 6 October 2017”, 2018-02-16, s. 1.

¹⁰⁰ Barnombudsmannen: ”Barnspecifika utmaningar i samhällets hantering av människor på flykt”, 2016, s. 11, Nyström (2018), Staufer och Molin: ”Åldersbedömningar som enda bevis”, Svenska Dagbladet Debatt, 2018-04-30, <www.svd.se/omprova-aldersbedomningar-som-bevis-i-asylarenden>, besökt 2019-04-19.

5 Rättssäkerhetsbegreppet

5.1 Rättssäkerhet och legitimitet

Lagarna som stiftas är till för att förverkliga de politiska uppfattningarna som görs gällande i vårt samhälle. Politik, juridik och förvaltning är således starkt sammankopplade.¹⁰¹ Myndigheterna ska genom att ta beslut i enskilda fall tillämpa dessa politiska uppfattningar praktiskt. Därmed utövar myndigheterna betydelsefull makt över den enskilde. I och med denna makt är det vitalt att den utövas på ett rättssäkert sätt.¹⁰² För att kravet på rättssäkerhet ska uppnås i den offentliga förvaltningen finns ett antal förvaltningsrättsliga principer som ska efterlevas i den offentliga förvaltningen.¹⁰³ Rättssäkerheten är även av stor vikt för att rättssystemet ska anses vara legitimt. Om det finns defekter i rättssystemet men att dessa mildras av väl motiverad praxis kan legitimiteten kvarstå, trots dessa defekter.¹⁰⁴ För att rätten ska vara legitim framhåller dock Peczenic att rätten måste utövas inom rättsstatens ramar. Till rättsstaten hänför han rättssäkerheten och allas likhet inför lagen.¹⁰⁵

5.2 Formell och materiell rättssäkerhet

Det finns många olika åsikter kring hur rättssäkerhet ska definieras.¹⁰⁶ Peczenics rättssäkerhetsbegrepp tar fasta på att det finns så kallad formell och materiell rättssäkerhet. Den formella rättssäkerhetens främsta utgångspunkt är förutsebarhet, vilket innebär att rättskipningen och myndighetsutövningen måste vara förutsebar med stöd av rättsreglerna.¹⁰⁷

¹⁰¹ Von Essen (2018) s. 47.

¹⁰² Von Essen (2018) s. 47.

¹⁰³ Von Essen (2018) s. 48.

¹⁰⁴ Peczenic (1995) s. 49.

¹⁰⁵ Peczenic (1995) s. 50.

¹⁰⁶ Frändberg (2000) s. 271.

¹⁰⁷ Peczenic (1995) s. 89–90.

Rättsvetare såsom Frändberg menar att rättssäkerhet endast har sin grund i förutsebarheten medan Peczenik hävdar att rättssäkerheten har en ytterligare dimension, i form av materiell rättssäkerhet.¹⁰⁸ Materiell rättssäkerhet innebär att rättskipningen och myndighetsutövningen ska baseras på en avvägning mellan å ena sidan den på rättsnormer baserade förutsebarheten och å andra sidan etiska värden. Peczenik menar att den formella rättssäkerheten måste sammanjämkas med etiskt godtagbara värden.¹⁰⁹

Rättssäkerhetsanalysen kommer utöver den formella rättssäkerheten även grunda sig i de förvaltningsrättsliga principerna som ska säkerställa den enskildes rättssäkerhet i förhållande till myndigheterna.¹¹⁰

5.2.1 Legalitet

Legalitetsprincipen innebär att den offentliga makten utövas genom lagarna.¹¹¹ Förutsebarhetskriteriet är till viss del förankrat i legalitetsprincipen i och med att det bygger på att det finns tydliga regler som den enskilde vet kommer att tillämpas när vissa förutsättningar föreligger.¹¹² Genom att fastslå att myndigheter och domstolar måste fatta beslut med utgångspunkt i rättsordningens källor ska godtyckliga bedömningar motverkas.¹¹³

Att den offentliga makten utövas genom lagarna ska tolkas bredare än att endast innefatta lagstiftning utfärdad av riksdagen. Det ansågs inte nödvändigt att lagstifta kring *benefit of the doubt* enligt regeringen i och med att principen ansågs så pass vedertagen i den svenska rättsordningen¹¹⁴ Förvaltningslagen fastställer att en myndighetsåtgärd ska ha stöd i

¹⁰⁸ Peczenik (1995) s. 91–92, Frändberg (2000) s. 274.

¹⁰⁹ Peczenik (1995) s. 95.

¹¹⁰ Von Essen (2018) s. 47.

¹¹¹ Von Essen (2018) s. 60, 1 kap 1 § 3 st Regeringsformen (1974:152).

¹¹² Frändberg (2000) s. 274.

¹¹³ Von Essen (2018) s. 92.

¹¹⁴ Prop 2016/17:17 s. 64–65.

rättsordningen, där regeringens förordningar och de av myndigheter och kommuner utfärdade föreskrifter inkluderas.¹¹⁵

5.2.2 Objektivitets- och likhetsprincipen

Objektivitetsprincipen och likhetsprincipen kommer till uttryck både i regeringsformen och förvaltningslagen.¹¹⁶ Principen innebär att det beslutsfattande organet inte får vägledas av andra intressen än de som anges i lagen. Detta innebär också att beslutsfattaren inte får göra några subjektiva bedömningar. Det beslutsfattande organet ska beakta saklighet och därmed kan den som fattar beslut inte lägga några personliga åsikter och erfarenheter som grund för bedömningarna.¹¹⁷ Vikten av detta fastställs även i UNHCR:s handbok som understryker att utredarens personliga uppfattning om huruvida den sökande förtjänar skydd inte får påverka beslutet.¹¹⁸ För att undvika att tjänstemän på myndigheter göra subjektiva och osakliga bedömningar är det av stor vikt att myndigheter tar fram andra styrdokument, riktlinjer och vägledande yttranden som kan utgöra en saklig grund för bedömningarna.¹¹⁹

Likhetsprincipen fastställer ännu ett krav som beslutsfattaren måste ta hänsyn till, nämligen att lika fall måste behandlas lika.¹²⁰ En konsekvent praxis ska utvecklas men det är över sikt möjligt att ändra praxis som ger felaktiga resultat.¹²¹ Av detta följer därmed att likhetsprincipen även innebär att olika fall inte får behandlas lika. Detta kommer att diskuteras vidare i avsnitt 6.2.3.

¹¹⁵ 5 § 1 st FL, Prop 2016/17:180 s. 58.

¹¹⁶ 5 § 2 st FL, RF 1 kap 9 §.

¹¹⁷ Prop 2016/17:180 s. 60.

¹¹⁸ UNHCR:s handbok art 202.

¹¹⁹ Von Essen (2018) s. 93.

¹²⁰ 1 kap 9 § RF, 5 § FL.

¹²¹ Von Essen (2018) s. 94.

6 Analys och slutsats

6.1 Bevisprövning

Framställningens första frågeställning tog sikte på hur bevisprövningen går till vid asylärenden. Gällande officialprincipen har det framkommit att det kan ifrågasättas huruvida de beslutfattande myndigheterna och domstolarna verkligen uppfyller kraven som principen uppställer när beslut fattas på bristfälligt material. Diesen framhåller särskilt en framväxande tendens där bevisbördan alltmer förskjuts på den enskilde. Det har i förarbeten särskilt framförts att det föreligger ett utvidgat utredningsansvar gällande asylansökningar i och med det skyddsintresse som aktualiseras. När de osäkra medicinska åldersbedömningarna läggs till grund för beslut kan det ifrågasättas huruvida detta särskilda skyddsintresse verkligen iakttas.¹²²

Utöver detta är en viktig grundprincip i den svenska rättsordningen den fria bevisprövningen och bevisvärderingen. I MIG 2014:1 framhålls vikten av att beakta dessa principer och det understryks att den medicinska åldersbedömningen endast ska ses som ett bevis bland andra bevis. Rättsfallet framhåller dock också att muntlig bevisning normalt inte kan användas för att göra en sökandes identitet sannolik. Denna praxis kan till viss mån ställas emot principen om fri bevisprövning. Den praktiska konsekvensen för de asylsökande som saknar id-handlingar blir i hög utsträckning att den medicinska åldersbedömningen blir avgörande för beslut. När de medicinska åldersbedömningarna dessutom slentrianmässigt tillmäts ett mycket högt bevisvärde trots de redovisade osäkerheterna kring dem kan det ifrågasättas huruvida principen om fri bevisvärdering verkligen upprätthålls i praktiken.¹²³

¹²² Se avsnitt 2.1.1.

¹²³ Se avsnitt 2.1.3.

6.2 Formell rättssäkerhet

6.2.1 Legalitet

Den bristfälliga tillämpningen av *benefit of the doubt* har lett till omfattande kritik både nationellt och internationellt.¹²⁴ Åsidosättandet av denna viktiga princip kan främst hänföras till en felaktig bedömning av förutsättningar för dess tillämplighet och att beslutsfattaren har bristande kunskaper kring principen.

Felaktiga bedömningar av huruvida förutsättningarna för *benefit of the doubt* är uppfyllda grundar sig i en bristfällig värdering av osäkerheterna kring de medicinska åldersbedömningarna. Som har visats är ett omfattande problem att felmarginalen inte redovisas på ett godtagbart sätt. Ett lika allvarligt problem är juristens övertro på de vetenskapliga bevisen. Detta har särskilt aktualiserats i och med Migrationsverkets och Migrationsdomstolarnas genomgående acceptering av en medicinsk ålderbedömning trots dess bristande vetenskapliga förankring. Utöver detta är det problematiskt att de beslutsfattande myndigheterna inte tagit ställning till hur det faktum att endast en av de undersökta kroppsdelarna har nått full mognadsgrad påverkar resultaten. Dessa faktorer har bidragit till att beslutsfattarna inte tillämpar *benefit of the doubt* trots att förutsättningarna för dess tillämpning i många fall måste anses uppfyllda i och med den osäkerhet som präglar den aktuella metoden för medicinska åldersbedömningar.¹²⁵

Otydligheterna kring principens innebörd är problematisk, mot bakgrund av att lagregler ska vara klara och förutsebara enligt legalitetsprincipen. Det råder en stor oklarhet kring hur principen ska tillämpas i allmänhet, men särskilt vid medicinska åldersbedömningar. Detta har särskilt uppmärksammats vid redovisningen av den diskrepans som råder mellan EASOs tolkning av *benefit of the doubt* vid åldersbedömningar jämfört med

¹²⁴ Se avsnitt 4.4.3.

¹²⁵ Se avsnitt 4.4.

den nationella tolkningen. Det är särskilt problematiskt att vissa beslutsfattare snarare verkar nöja sig med EASOs linje än att följa de uppställda svenska riktlinjerna.¹²⁶ Det har även fastslagits att principen tillämpas obefogat restriktivt samt att flera beslutsfattare har tillämpat principen utan att vara medvetna om att de gör det. Detta uppmärksammar att det finns ett behov av mer utbildning kring principens tillämplighet.¹²⁷

Benefit of the doubt är hämtad ur en folkrättslig kontext vilket kan föranleda svårigheter för rättstillämparen på grund av de svenska principerna om fri bevisprövning och bevisvärdering. Dock har det fastställts att *benefit of the doubt* ska anses vedertagen i den svenska rättsordningen och svensk praxis att den inte längre kan benämnas som främmande. Det är dock tydligt att den bristfälliga tillämpningen av *benefit of the doubt* samt oklarheterna kring hur principen ska tillämpas vid medicinska åldersbedömningar inte kan anses uppnå det krav som uppställs genom legalitetsprincipen. Detta är särskilt allvarligt i och med att legalitetsprincipen ska ses som en brandvägg mot godtycklig förvaltning. Att åsidosätta en av rättsordningen uppställd norm strider mot både förvaltningslagen, grundlagen samt EU-rätten.¹²⁸

6.2.2 Objektivitet

Bristen på objektivitet vid tillämpningen av *benefit of the doubt* kommer särskilt till uttryck vid bevisvärderingen och bedömningen om kravet på allmän trovärdighet är uppfyllt. Bevisvärderingen vid bedömningen av den sökandes ålder präglas av subjektivitet och inslag av slentrianmässig bedömning av bevis. De medicinska åldersbedömningarna ges ett genomgående högt bevisvärde. Detta höga bevisvärde tillmäts åldersbedömningarna oavsett om en eller två kroppsdelar har nått full mognadsgrad eller om personen med stor sannolikhet omfattas av den angivna felmarginalen.¹²⁹ Problemet med att de medicinska

¹²⁶ Se avsnitt 3.2.1.

¹²⁷ Se avsnitt 3.1.

¹²⁸ Se avsnitt 5.2.1, avsnitt 3.2.1.

¹²⁹ Se avsnitt 4.4.2.

åldersbedömningarna genomgående ges ett högt bevisvärde kan även hänföras till det faktum att felmarginalerna inte redovisas tillräckligt tydligt samt att beslutsfattaren inte kritiskt granska naturvetenskaplig bevisning på det sätt som annan bevisning granskas.¹³⁰

Vid en slentrianmässigt hög bevisvärdering av de medicinska åldersbedömningarna finns det stort utrymme för subjektiva inslag samt att egna åsikter och erfarenheter blir grunden för bevisvärderingen. Vilket kan anses stå i strid med objektivitetsprincipen. En felaktig hög bevisvärdering av den medicinska åldersbedömningen leder till att *benefit of the doubt* tillämpas i mindre utsträckning än den borde.

6.2.3 Likhet inför lagen

Det har ovan redogjorts för att Europadomstolen framfört att bevisbördan inte får leda till att rättigheterna under art 3 EKMR blir utan praktisk verkan. Tvivelsmålets fördel är att se som en processuell garanti som ska tillgodoses den asylsökande när principen bedöms tillämplig för att inte skapa en i praktiken godtycklig asylprocess. Det har påpekats att bevisbördan gällande ålder blir särskilt betungande för asylsökande från länderna Afghanistan och Somalia. Detta kan härledas till att kravet på bevisning utformas utifrån ett ideal om välfungerande folkbokföringssystem och tillgång till godtagbara ID-handlingar.¹³¹ Principen om likhet inför lagen innebär att lika fall ska behandlas lika. Detta innebär dock inte att den asylsökandes rättighet till en individualiserad asylprövning får eftersättas. Därför måste särskild hänsyn tas till de bevisvårigheter som föreligger för de unga asylsökande, bland annat genom en tillbörlig tillämpning av *benefit of the doubt*.

6.3 Materiell rättssäkerhet

Benefit of the doubts tillämpning vid åldersbedömningar har enligt ovanstående analys ansetts brista i förutsebarhet utifrån ett formellt

¹³⁰ Se avsnitt 4.4.2.

¹³¹ Se avsnitt 4.4.3.

rättssäkerhetsperspektiv. För det fall att bevislätnadsregelns tillämpning skulle anses förutsebar kan det vara relevant att även tillämpa ett materiellt rättssäkerhetsperspektiv. Detta innebär att det måste göras en avvägning mellan förutsebarheten och etiskt godtagbara värden, såsom Peczenic påtalar.¹³² Ett sådant etiskt värde skulle kunna vara den asylsökandes skyddsvärde. Införandet av medicinska åldersbedömningar skulle i viss mån kunna ses som ett sätt att öka förutsebarheten gällande möjligheterna för den sökande att göra sin identitet sannolik. Detta skulle dock förutsätta att metoden för medicinska åldersbedömningen når upp till en godtagbar vetenskaplig standard, vilket inte är fallet med nuvarande metoder. Den redovisade tillämpningen av *benefit of the doubt* vid åldersbedömningar visar på en ordning där förutsebarheten prioriteras. Att tillämpa vetenskapliga bevis kan i vissa fall anses mer förutsebart i och med att beslutsfattaren kan luta sig tillbaka på vetenskapliga metoder, fria från subjektiva inslag. Dock har det erkänts att *benefit of the doubt* ska tillämpas som en processuell garanti för att beakta den osäkerhet som föreligger vid åldersbedömningar. Tillämpningen av *benefit of the doubt* är ett av de främsta sätten att iaktta den sökandes skyddsvärde. När bevislätnadsregeln tillämpas mycket restriktivt ges förutsebarheten en oproportionerlig tyngd till priset av de eventuella minderårigas skyddsvärde. En generösare tillämpning av *benefit of the doubt* skulle tillgodose ett sådant etiskt skyddsvärde.

6.4 Slutsats

Uppsatsen har lyft den viktiga roll som *benefit of the doubt* spelar vid bevisningen i asylmål, särskilt som processuell garanti för att säkerställa att bevisbördan inte blir alltför betungande för den asylsökande. Det har dock även visats att principens tillämplighet är bristfällig, vilket särskilt har visats genom undersökningen av tillämpningen av *benefit of the doubt* vid medicinska åldersbedömningar. Framställningen har även redogjort för att den bristfälliga tillämpningen av *benefit of the doubt* vid medicinska

¹³² Se avsnitt 5.2.

åldersbedömningar varken är formellt eller materiellt rättssäker. Detta kan särskilt hänföras till att principen tillämpas mycket sällan, i strid mot legalitetsprincipen. Det tvivel och osäkerhet som präglar de medicinska åldersbedömningarna, den mycket betungande bevisbördan som läggs på unga asylsökande samt det skyddsvärde som bör tillmätas unga människor på flykt är faktorer som talar starkt för att de oklarheter kring principens tillämpning måste klargöras. Detta är en akut fråga eftersom principen *benefit of the doubt* bör utgöra den skyddsmekanism som den faktiskt är avsedd att vara.

Käll- och litteraturförteckning

Tryckta källor

Offentliga tryck

Propositioner och regeringsbeslut

Prop 1997/98:178 Medborgarskap och identitet.

Prop 2004/05:170 Ny instans- och processordning i utlännings- och medborgarskapsärenden.

Prop 2016/17:17 Genomförande av det omarbetade asylprocedurdirektivet.

Prop 2016/17:121 Åldersbedömning tidigare i asylprocessen.

Prop 2016/17:180 En modern och rättssäker förvaltning - ny förvaltningslag.

Regeringsbeslut Ju2016/03931/Å Uppdrag åt Rättsmedicinalverket att genomföra medicinska åldersbedömningar.

Myndighetsrapporter och riktlinjer

Barnombudsmannen, *Barnspecifika utmaningar i samhällets hantering av människor på flykt*, Dnr 3.1:0870/16, 2016.

Feijen, Liv & Frennmark, Emelia, *Kvalitet i svensk asylprövning: En studie av Migrationsverkets utredning och beslut om internationellt skydd*, Stockholm, 2011.

Migrationsverket, *Rättsligt ställningstagande angående åldersbedömning*, SR 20/2018, 2018.

Rättsmedicinalverket, *Återrapportering avseende regeringsuppdrag till Rättsmedicinalverket att genomföra medicinska åldersbedömningar*, Dnr X16-90206, 2016.

Rättsmedicinalverket, *Metodbeskrivning för Rättsmedicinalverkets medicinska åldersbedömningar 18 års gränsen*, D17-90200, 2017.

Statens medicinsk-etiska råd (SMER), *Oklarheter kring medicinska åldersbedömningar asylprocessen*, Dnr Komm2018/01085/S, 2018.

Internationella källor

European Asylum Support Office (EASO), *EASO practical guide on age assessment, second edition*, 2018.

Förenta Nationernas Flyktingkommissarie (UNHCR), *Handbok om förfarandet och kriterierna vid fastställandet av flyktingars rättsliga ställning enligt 1951 års konvention och 1967 års protokoll angående flyktingars rättsliga ställningstagande*, Stockholm, 1996.

Muiznieks, Nils, *Report by Nils Muiznieks Commissioner for Human Rights of the Council of Europe following his visit in Sweden from 2 to 6 october 2017*, CommDH (2018)4, Strasbourg, 2018.

Elektroniska källor

Myndighetsrapporter och riktlinjer

Migrationsverket, *Inkomna ansökningar om asyl, 2015*, 2016-01-01, <www.migrationsverket.se/download/18.7c00d8e6143101d166d1aab/1485556214938/Inkomna+ansökningar+om+asyl+2015+-+Applications+for+asylum+received+2015.pdf>, besökt 2019-05-19.

Rättsmedicinalverket, *Metoder för medicinska åldersbedömningar*,
<www.rmv.se/verksamheter/medicinska-aldersbedomningar/metoder/>,
besökt 2019-04-17.

Rättsmedicinalverket, *Förtydligande om medicinska åldersbedömningar*,
2018-01-12, <www.rmv.se/aktuellt/fortydligande-om-medicinska-aldersbedomningar-2/>, besökt 2019-05-01.

Artiklar

Backman, Maria, *Åldersbestämning kritiserar: "Lågt bevisvärde"*, Svenska
Dagbladet, <www.svd.se/kritik-mot-aldersbestamningar-lagt-bevisvarde>,
besökt 2019-05-11.

Efendic, Negra, *Larm efter extrakoll: 17 av 20 åldersbedömningar är "fel"*,
Svenska Dagbladet, 2017-11-30, <www.svd.se/larm-efter-extrakoll-17-av-20-aldersbedomningar-ar-fel>, besökt 2019-04-27.

Efendic, Negra, *Åldersbedömningar utreds: "Måste göras rättssäkert"*,
Svenska Dagbladet, 2019-04-09, <www.svd.se/aldersbedomningar-utreds-maste-goras-rattssakert/om/svd-granskar-aldersbedomningarna> besökt
2019-04-10.

Efendic, Negra, *Staten JK-anmäls för brister i åldersbedömningarna*,
Svenska Dagbladet, 2019-05-06, <www.svd.se/staten-jk-anmals-for-brister-i-aldersbedomningarna>, besökt 2019-05-06.

Noll, Gregor, *Svåra problem med åldersbedömningar*, Infotorg, 2014-05-
19,
<www.infotorgjuridik.se/premium/mittijuridiken/praktikerartiklar/article204542.ece>, besökt 2019-04-12.

Nyström, Viktoria, *När rättssäkerheten kommer i sista hand*, Advokaten, Nr 1 2018, <www.advokaten.se/Tidningsnummer/2018/nr-1-2018-argang-84/nar-rattssakerheten--kommer-i-sista-hand/>, besökt 2019-04-23.

Stauffer, John & Molin, Erica, *Åldersbedömningar som enda bevis*, Svenska Dagbladet Debatt, 2018-04-30, <www.svd.se/omprova-aldersbedomningar-som-bevis-i-asylarenden>, besökt 2019-04-19.

Litteratur

Andersson, Simon & Diesen, Christian & Lagerqvist Veloz Roca, Annika & Seidlitz, Madelaine & Wilton Wahren, Alexandra, *Bevis 8 Prövning av migrationsärenden*, Tredje upplagan, Norstedts Juridik, Stockholm, 2018.

Diesen, Christian & Lagerqvist Veloz Roca, Annika & Lindholm Billing, Karolina & Seidlitz, Madelaine & Wilton Wahren, Alexandra, *Bevis 8 Prövning av migrationsärenden*, andra upplagan, Norstedts juridik, Stockholm, 2012.

Frändberg, Åke, *Om rättssäkerhet*, Juridisk Tidskrift, 2000/01 nr 2, 269-280, 2000.

Lehrberg, Bert, *Praktisk juridisk metod*, fjärde upplagan, Iustus, Stockholm, 2001.

Mostad, Petter & Tamsen, Fredrik, *Error rates for unvalidated medical age assessment procedures*, International Journal of Legal Medicine, 2018.

Noll, Gregor, *Junk Science? Four Arguments against the Radiological Age Assessment of Unaccompanied Minors Seeking Asylum*, International Journal of Refugee Law, Vol 28, nr. 2, 234-250, 2016.

Peczenik, Aleksander, *Vad är rätt? Om demokrati, rättssäkerhet, etik och juridisk argumentation*, Fritzes Förlag AB, Stockholm, 1995.

Poboy, Jason M., *The Child in International Refugee Law*, Cambridge University Press, Cambridge, 2017.

Thorburn Stern, Rebecca & Wikström, Hanna, *Migrationsrätt: Skyddsbehov och trovärdighet - bedömning i asylärenden*, Liber, Stockholm, 2016.

Von Essen, Ulrik, *Arbete i offentlig förvaltning*, andra upplagan, Nordstedts Juridik, Stockholm, 2018.

Wahlberg, Lena, *Rätt svar på fel fråga - Typ III fel vid användningen av expertkunskap*, Juridisk Tidskrift, 2009/10 nr 4, 889-900, 2010.

Rättsfallsförteckning

Migrationsöverdomstolen

MIG 2006:1.

MIG 2011:11.

MIG 2014:1.

Migrationsdomstolarna

Förvaltningsrätten i Göteborg, UM 6732-17, 2019-01-30.

Förvaltningsrätten i Göteborg, UM 11536-17, 2019-02-28.

Förvaltningsrätten i Malmö, UM 13180-1, 2019-02-01.

Europadomstolen

J.K and others v. Sweden, no 59166/12 [GC], 2016-08-23.